

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА
Кафедра теорії та практики перекладу

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор

_____ Майя НІКОЛАЄВА

« 26 » 09 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Англійський комунікативний стиль

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Спеціальність: 035 Філологія

Спеціалізація: 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно),
перша – англійська

Освітньо-професійна програма: Германські мови та літератури (переклад
включно), перша – англійська

Робоча програма навчальної дисципліни «Англійський комунікативний стиль».
– Одеса: ОНУ, 2022 р. – 15 с.

Розробник: МАТУЗКОВА Олена, доктор філологічних наук, професор,
професорка кафедри теорії та практики перекладу

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії та практики перекладу
Протокол № 1 від “25” серпня 2022 р.

Завідувач кафедри _____ (Ірина РАЄВСЬКА)

Погоджено з гарантом ОПІ «Германські мови та літератури (переклад включно),
перша – англійська»

_____ (Олена КАРПЕНКО)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету РГФ
Протокол № 1 від “26” серпня 2022 р.

Голова НМК _____ (Тетяна ТЕЛЕЦЬКА)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри теорії та практики перекладу
Протокол № ___ від. “___” _____ 202__ р.

Завідувач кафедри _____ (Ірина РАЄВСЬКА)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри теорії та практики перекладу
Протокол № ___ від. “___” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (Ірина РАЄВСЬКА)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		Очна форма навчання	Заочна форма навчання
Загальна кількість: кредитів – 3/3 годин – 90/90 змістових модулів – 1/1	Галузь знань: 03 Гуманітарні науки Спеціальність: 035 Філологія Спеціалізація: 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	<i>Вибіркова</i>	
		<i>Рік підготовки:</i>	
		1-й	1-й
		<i>Семестр</i>	
		2-й	2-й
		<i>Лекції</i>	
		16 год.	6 год.
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		14 год.	2 год.
		<i>Лабораторні</i>	
		<i>Самостійна робота</i>	
		60 год.	82 год.
		Форма підсумкового контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Англійський комунікативний стиль» є формування та удосконалення мовленнєвої компетентності студентів, а саме підвищення якості практичних навичок та умінь.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Англійський комунікативний стиль» є такі: розвивати всі складові комунікативної компетенції, вдосконалювати прагматичну компетенцію у всіх видах мовленнєвої діяльності, розвивати та вдосконалювати професійну комунікативну компетенцію на основі базових знань та умінь, а також усвідомлювати та аналізувати власний навчальний та професійний досвід, вдосконалювати соціокультурні компетенції студентів шляхом всебічної підтримки готовності студентів вивчати, використовувати іноземну мову, різноманітні аспекти соціального та культурного життя англійських країн, вдосконалювати лінгвістичну компетенцію через міждисциплінарні зв'язки із філологічними та перекладознавчими дисциплінами, що вивчаються протягом першого року навчання.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

а) інтегральної: здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

б) загальних (ЗК):

ЗК02. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК09. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності).

ЗК12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

в) спеціальних (СК):

СК03. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.

Програмні результати навчання (ПР):

ПР 04. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у

складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПР 05. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПР 06. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати: основні правила функціонування лексичної та граматичної підсистеми англійської мови; стилістичні особливості англійської мови; комунікативно-логічну структуру висловлювань та засобів її відтворення англійською мовою;

вміти: вичерпно висловлюватися щодо складних тем та ситуацій; будувати висловлювання граматично коректно та застосовувати різноманітні структурні та інтонаційні моделі; використовувати широкий спектр мовленнєвих засобів, в тому числі ідіом, слів та виразів, характерних для розмовної мови; висловлювати свої думки спонтанно та вільно, не відчуваючи часто очевидну потребу добору слів; обирати адекватні ситуації та стиль слова, вирази, застосовувати різні синтаксичні засоби.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теорія комунікативного стилю в системі наук про людину. Вербальне та невербальне вираження національних особливостей.

Тема 1. Поняття комунікативного стилю як навчальної дисципліни. Комунікативна майстерність людини. Стиль комунікативної поведінки. Основні напрямки та дослідження комунікативного стилю.

Тема 2. Сутність вербальної та невербальної комунікації. Основні функції вербального та невербального спілкування. Лексична конотація в культурі Великої Британії. Безеквівалентна лексика та фонові знання.

Тема 3. Причини виникнення та шляхи попередження комунікативних бар'єрів. Класифікація комунікативних бар'єрів. Модель поведінки партнерів по комунікації: поєднання англійської мови та культури. Паралінгвальні засоби англійської комунікації. Роль паралінгвальних засобів у процесі комунікації.

Тема 4. Діалог культур та параметри їх опису. Основні рівні діалогу культур. Порівняльна характеристика англійських культур. Визначення та використання різних стратегій для контакту з представниками інших культур.

Тема 5. Особливості комунікативної поведінки представників англомовних

культур. Характеристика вмінь правильно інтерпретувати комунікативну поведінку представника інсоціуму та готовність учасників спілкування до прийняття іншої форми комунікативної поведінки, розуміння її відмінностей та варіювання від культури до культури. Поняття висококонтекстних та низькоконтекстних культур.

Тема 6. Стандарти ділової комунікативної поведінки. Особливості прояву національної специфіки поведінки англомовної спільноти у діловому спілкуванні. Особливості професійної комунікації в англійській лінгвокультурі. Втрати інформації у процесі комунікації.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість									
	годин									
	Очна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
л		п/с	лаб	ср	л		п/с	лаб	ср	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. Теорія комунікативного стилю в системі наук про людину.										
Вербальне та невербальне вираження національних особливостей.										
Тема 1. Поняття комунікативного стилю як навчальної дисципліни. Комунікативна майстерність людини. Стиль комунікативної поведінки. Основні напрямки та дослідження комунікативного стилю	14	2	2		10	12	2			10
Тема 2. Сутність вербальної та невербальної комунікації. Основні функції вербального та невербального спілкування. Лексична конотація в культурі Великої	14	2	2		10	10				10

Британії. Безеквівалентна лексика та фонові знання.									
Тема 3. Причини виникнення та шляхи попередження комунікативних бар'єрів. Класифікація комунікативних бар'єрів. Модель поведінки партнерів по комунікації: поєднання англійської мови та культури. Паралінгвальні засоби англійської комунікації. Роль паралінгвальних засобів у процесі комунікації.	16	4	2		10	20			20
Тема 4. Діалог культур та параметри їх опису. Основні рівні діалогу культур. Порівняльна характеристика англійських культур. Визначення та використання різних стратегій для контакту з представниками інших культур.	16	2	4		10	13	2	1	10
Тема 5. Особливості комунікативної поведінки представників англомовних культур.	16	4	2		10	15	2	1	12

Характеристика вмінь правильно інтерпретувати комунікативну поведінку представника інсоціуму та готовність учасників спілкування до прийняття іншої форми комунікативної поведінки, розуміння її відмінностей та варіювання від культури до культури. Поняття висококонтекстних та низькоконтекстних культур										
Тема 6. Стандарти ділової комунікативної поведінки. Особливості прояву національної специфіки поведінки англомовної спільноти у діловому спілкуванні. Особливості професійної комунікації в англійській лінгвокультурі. Втрати інформації у процесі комунікації	14	2	2		10	20				20
Усього годин	90	16	14		60	90	6	2		82

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття навчальним планом не передбачені.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Оч на фор ма	Зао чна фор ма
Змістовий модуль 1. Теорія комунікативного стилю в системі наук про людину. Вербальне та невербальне вираження національних особливостей.			
1	Тема 1. Поняття комунікативного стилю як навчальної дисципліни. Комунікативна майстерність людини. Стиль комунікативної поведінки. Тест на розуміння понять «комунікативний стиль», «егоцентризм», «децентрація», «емпатія», виділення типів комунікативних стилів, визначення рівнів, що відповідають певній стратегії міжособистісної взаємодії.	2	
2	Тема 2. Сутність вербальної та невербальної комунікації. Основні функції вербального та невербального спілкування. Лексична конотація в культурі Великої Британії. Презентація вербальних та невербальних засобів спілкування. Визначення міжособистісного простору. Тест на розуміння понять «лексична конотація» та «прагматика». Дослідження лексики, що найбільш чутлива до сприйняття додаткових смислових та оцінних нашарувань.	2	
3	Тема 3. Причини виникнення та шляхи попередження комунікативних бар'єрів. Модель поведінки партнерів по комунікації: поєднання англійської мови та культури. Класифікація комунікативних бар'єрів. Презентація паралінгвальних засобів комунікації. Визначення різниці між макробар'єром та мікробар'єром. Тест по темі подолання комунікативних бар'єрів.	2	
4	Тема 4. Діалог культур та параметри їх опису. Основні рівні діалогу культур. Презентація важливості діалогу культур, виділення рівнів діалогу культур. Аналіз трьох форм діалогу культур.	4	1
5	Тема 5. Особливості комунікативної поведінки представників англійських культур. Презентація етикету представників англійських культур, аналіз зв'язку між мовою та культурою. Тест по темі комунікативного статусу особистості.	2	1
6	Тема 6. Стандарти ділової комунікативної поведінки. Особливості прояву національної специфіки поведінки англійської спільноти у діловому спілкуванні. Презентація причинно-наслідкових зв'язків ділової комунікативної поведінки .	2	

Усього годин	14	2
---------------------	-----------	----------

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття навчальним планом не передбачені.

8. Самостійна робота для очної та заочної форми навчання

№ з/п	Назва теми/ Види завдання	Кількість годин	
		Оч на фо рма	Заочна фо рма
Змістовий модуль 1. Теорія комунікативного стилю в системі наук про людину. Вербальне та невербальне вираження національних особливостей.			
1.	Тема 1. Дати письмову відповідь на питання: Які, на Вашу думку, головні напрямки та дослідження комунікативного стилю? Свою думку обґрунтуйте прикладами. Есе	10	10
2.	Тема 2. Безеквівалентна лексика та фонові знання. Реферат	10	10
3.	Тема 3. Паралінгвальні засоби англійської комунікації. Роль паралінгвальних засобів у процесі комунікації. Конспект	10	20
4.	Тема 4. Порівняльна характеристика англомовних культур. Визначення та використання різних стратегій для контакту з представниками інших культур. Доповідь	10	10
5.	Тема 5. Характеристика вмінь правильно інтерпретувати комунікативну поведінку представника інсоціуму та готовність учасників спілкування до прийняття іншої форми комунікативної поведінки, розуміння її відмінностей та варіювання від культури до культури. Поняття висококонтекстних та низькоконтекстних культур. Конспект	10	12
6.	Тема 6. Особливості професійної комунікації в англомовній лінгвокультурі. Втрати інформації у процесі комунікації. Конспект	10	20
Усього годин		60	82

9. Методи навчання

Словесні: розповідь, пояснення, бесіда; підготовка і виступи з доповідями, обговорення доповідей;

наочні: ілюстрація (у тому числі мультимедійні презентації), демонстрація, презентація результатів власних досліджень;

практичні: творчі (усні та письмові) вправи, підготовка презентацій, комунікативні вправи.

9. Форми контролю і методи оцінювання

Поточний контроль: оцінювання доповідей, оцінювання есе, усне опитування та бланкове тестування на практичних заняттях. Наприкінці семестру проводиться підсумковий контроль (залік).

Критерії та шкала оцінювання

За системою ОНУ імені І.І.Мечникова	Оцінка ECTS	За національного шкалою	Визначення
1	2	3	4
90–100	A	зараховано	Здобувач вищої освіти повно та ґрунтовно засвоїв всі теми робочої програми з навчальної дисципліни, вміє вільно та самостійно викласти зміст всіх питань програми навчальної дисципліни, розуміє її значення для своєї професійної підготовки, повністю виконав усі завдання з кожної теми поточного контролю.
85–89	B		Здобувач вищої освіти недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв окремі теми робочої програми навчальної дисципліни. Вміє самостійно викласти зміст основних питань програми навчальної дисципліни, виконав завдання з кожної теми поточного контролю в цілому.
75–84	C		Здобувач вищої освіти недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв деякі теми робочої програми, не вміє самостійно викласти зміст деяких питань програми навчальної дисципліни. Окремі завдання з кожної теми поточного контролю виконав не в повному обсязі.
70–74	D		Здобувач вищої освіти засвоїв лише окремі теми робочої програми. Не вміє вільно і самостійно викласти зміст основних питань навчальної дисципліни, не виконав окремі завдання поточного контролю з кожної теми.
60–69	E		Здобувач вищої освіти засвоїв лише окремі теми робочої програми. Не вміє достатньо самостійно викласти зміст більшості питань програми навчальної дисципліни. Виконав лише окремі завдання з кожної теми поточного контролю в цілому.
35–59	FX		не зараховано

		з можливістю повторного складання	тем робочої програми, не вміє викласти зміст більшості основних питань з навчальної дисципліни. Не виконав більшості завдань з кожної теми, поточного контролю.
0–34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач вищої освіти не засвоїв програму навчальної дисципліни, не вміє викласти зміст жодної теми навчальної дисципліни, не виконав завдань поточного контролю.

10. Питання для поточного контролю

1. Поняття комунікативно-го стилю як навчальної дисципліни.
2. Основні напрямки та дослідження комунікативного стилю.
3. Сутність вербальної та невербальної комунікації.
4. Лексична конотація в культурі Великої Британії.
5. Безеквівалентна лексика та фонові знання.
6. Причини виникнення та шляхи попередження комунікативних бар'єрів.
7. Паралінгвальні засоби англійської комунікації.
8. Діалог культур та параметри їх опису.
9. Порівняльна характеристика англомовних культур.
10. Особливості комунікативної поведінки представників англомовних культур.
11. Поняття висококонтекстних та низькоконтекстних культур.
12. Стандарти ділової комунікативної поведінки.
13. Особливості професійної комунікації в англомовній лінгвокультурі.
14. Вплив культури на комунікативну поведінку.
15. Культурні універсалиї та культурна специфіка.
16. Міжкультурні відмінності невербальних кодів комунікації.
17. Культурний шок, його етапи, симптоми, чинники.
18. Діалог культур та параметри їх опису.
19. Параметри опису культур англомовних країн.
20. Тренінги з англійської ділової комунікації.
21. Веб-квести для розвитку позитивної взаємодії.
22. Міжкультурна комунікація з представниками різних лінгвокультур.
23. Визначення понять «лексична конотація» та «прагматика».
24. Характеристика понять «єгоцентризм», «децентрація», «емпатія».
25. Комунікативні стратегії поведінки англійців.
26. Компромiс як стратегія спілкування й тип поведінки людини.
27. Активне слухання є одним із шляхів подолання комунікативних бар'єрів.
28. Важливість мовленнєвого аспекту зняття комунікативних бар'єрів на конкретних прикладах.
29. Подолання конфліктів.
30. Модель поведінки партнерів по комунікації: поєднання англійської мови та культури.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

У ході поточного контролю студент може отримати максимальну оцінку (100 балів) за кожну тему змістового модуля. Загальна оцінка з навчальної дисципліни – це є середнє арифметичне суми балів за поточний контроль. Студент отримує підсумкову оцінку, якщо за результатами поточного контролю він набрав за кожну тему 60 та більше балів.

Якщо за результатами поточного контролю студент набрав менше 60 балів, або якщо він набрав 60 і більше балів, проте хоче покращити свій підсумковий результат, він повинен виконати залікове завдання (див. Перелік питань для поточного контролю) і з урахуванням його результатів отримати відповідну кількість залікових балів із дисципліни.

Поточний контроль						Загальна оцінка
Змістовий модуль 1						100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	
100	100	100	100	100	100	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	F X	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Навчально-методичне забезпечення

1. Матузкова О. П. Робоча програма дисципліни «Англійський комунікативний стиль».
2. Матузкова О. П. Силабус дисципліни «Англійський комунікативний стиль».

13. Рекомендована література

Основна

1. Авраменко О. О., Яковенко Л. В., Шийка В. Я Ділове спілкування: навчальний посібник. / За наук. ред. О. О. Авраменко. Івано-Франківськ: «Лілея-НВ», 2015. 160 с.
2. Комунікативно-прагматичні аспекти мовлення : конспект лекцій для студентів факультету лінгвістики напряму підготовки 6.020303 «Філологія» / уклад. О.В. Дзикович. Київ: НТУУ «КПІ», 2015. 85 с.
3. Підгородецька І. Ю. Міжкультурна комунікація: невербальний аспект / Virtus: Scientific Journal / Editor-in-Chief M.A.Zhurba. 2017. № 14. С. 162-165.
4. Слободянюк А. В., Андрущенко Н. О. Психологія управління та конфліктологія : навчальний посібник для практичних та семінарських занять . Вінниця : ВНТУ, 2010. 120 с.
5. Степаненко О.К. Мовленнєва компетенція професійно - орієнтованої особистості: посібник. Дніпропетровськ: Акцент ПП, 2016. 72 с.

Додаткова

1. Форманова С.В. Конфліктний дискурс у комунікативно-прагматичному просторі / Вісник Львівського національного університету імені Івана Франка. Серія філологічна. Вип. 52. Львів: Львівський національний університет ім. І. Франка, 2011. С. 220-225.
2. Щербина В. Проблема міжкультурної комунікації в сучасному гуманітарному знанні / Культурологічна думка. 2014. №7. С. 173-178.

15. Електронні інформаційні ресурси

Наукова бібліотека ОНУ:
загальний електронний каталог НБ ОНУ:
URL:<http://lib.onu.edu.ua/elektronnyj-katalog/>